

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Ради адвокатів України
від 01 червня 2018 року № 80

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
від 26 червня 2019 року № 63

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
від 20 вересня 2019 року № 94

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
від 21 вересня 2019 року № 105

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
від 21 вересня 2020 року № 74

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
від 17 листопада 2020 року № 121

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
від 15 грудня 2021 року № 137

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
від 25 березня 2022 року № 38

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
від 01 серпня 2022 року № 55

зі змінами та доповненнями, внесеними
Рішенням Ради адвокатів України
рішенням РАУ від 05-06 вересня 2022 року № 116

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію та порядок проходження стажування
для отримання особою свідоцтва про право на заняття
адвокатською діяльністю

нова редакція

Цим Положенням регулюється порядок проходження стажування особами, які успішно склали кваліфікаційний іспит за Програмою складення кваліфікаційного іспиту, затвердженою Радою адвокатів України, та отримали відповідне свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту у кваліфікаційно-дисциплінарній комісії регіону, відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 року № 5076-VI.

1. Загальні положення

- 1.1. Стажуванням є процес із формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих у результаті теоретичної підготовки особи, яка одержала свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту, щодо її готовності самостійно здійснювати адвокатську діяльність з метою отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю.
- 1.2. Стажистом адвоката може бути особа, яка на день початку стажування має дійсне свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту.
- 1.3. На стажиста адвоката поширюється дія Закону України від 05 липня 2012 року № 5076-VI «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Правил адвокатської етики, даного Положення, статутів відповідних адвокатських об'єднань, адвокатських бюро, рішень адвоката, який здійснює адвокатську діяльність індивідуально як самозайнята особа, а також інших нормативно-правових актів, чинних на момент проходження особою стажування.
- 1.4. Стажування базується на принципах верховенства права та законності, рівності, поваги до адвокатської професії, системності, професійності та компетентності, єдності програмного та методологічного підходів підготовки стажиста до заняття адвокатською діяльністю самостійно.
- 1.5. Основними завданнями стажування є:
  - 1.5.1. вивчення деонтологічних основ адвокатської діяльності, принципів та методів організації роботи адвокатських об'єднань, адвокатських бюро, особливостей діяльності адвоката, який здійснює її індивідуально;
  - 1.5.2. набуття нових та вдосконалення наявних професійних навичок та умінь, практичне застосування професійних знань, отриманих у результаті теоретичної підготовки особи, необхідних для заняття адвокатською діяльністю самостійно;
  - 1.5.3. розвиток професійних, особистих, морально-етичних, якостей, необхідних для захисту інтересів окремих клієнтів та інтересів суспільства в цілому;
  - 1.5.4. поглиблення професійної спеціалізації, накопичення практичного досвіду для якісного надання правової допомоги.
- 1.6. Стажування здійснюється протягом шести місяців і обчислюється шляхом сумарного обліку робочого часу стажиста на виконання програми та плану стажування. Загалом робочий час стажиста за увесь період стажування має становити не менше 550 (п'ятсот п'ятдесят) годин, з яких не менше 50 (п'ятдесят) годин робочого часу має становити заняття стажистом юридичною практикою.
- 1.7. Термін стажування обчислюється з дати надання стажистом направлення ради адвокатів регіону адвокату – керівнику стажування.
- 1.8. З метою приведення у відповідність організації та порядку документообігу до міжнародних стандартів документообігу, підготовка та зберігання документів, пов'язаних зі стажуванням, у тому числі заяви про направлення на стажування, індивідуального плану стажування, поточних звітів стажиста, звіту про оцінку стажування, звіту про результати стажування, щоденника про проходження стажування, можуть здійснюватися у паперовому та/або електронному вигляді.
- 1.9. У випадку підготовки документів, пов'язаних зі стажуванням в електронному вигляді, стажистом накладається його особистий електронний цифровий підпис відповідності до вимог, встановлених Законом України «Про електронний цифровий підпис» (від 22.05.2003 № 852-IV) та надсилається до відповідної ради адвокатів регіону.

- 1.10. Для цілей цього Положення проходження стажування не вважається виконанням трудової функції у межах договору трудового найму.
- 1.11. У цьому Положенні під поняттям «юридична практика» розуміється самостійна професійна діяльність стажиста або сумісна професійна діяльність стажиста та керівника стажування щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги фізичним та юридичним особам.
- Юридичною практикою за змістом даного Положення є, зокрема, але не виключно:
- надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, правовий супровід діяльності фізичних і юридичних осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування;
  - складання заяв, скарг, процедурних, процесуальних та інших документів правового характеру;
  - представництво інтересів фізичних і юридичних осіб в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності, громадських об'єднаннях, перед громадянами, посадовими і службовими особами, які здійснюють надані законом повноваження на території України та закордоном;
  - ознайомлення на підприємствах, в установах і організаціях з необхідними для надання правової допомоги документами та матеріалами, крім тих, що містять інформацію з обмеженим доступом;
  - подання звернень (заяв, скарг, пропозицій, клопотань) до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб; участь в засіданнях колегіальних органів державної влади та органів місцевого самоврядування, а також прийомах посадових і службових осіб під час розгляду звернень (заяв, скарг, пропозицій, клопотань), надання роз'яснень щодо суті поданих звернень (заяв, скарг, пропозицій, клопотань);
  - збирання відомостей про факти, які можуть бути використані як докази; подання запитів на отримання, а також безпосереднє вилучення речей і документів, копій документів, ознайомлення з ними; здійснення опитування осіб за їх згодою;
  - застосування технічних засобів з метою фіксування процесуальних дій та судового процесу в порядку, передбаченому законом та в межах проваджень, в яких стажист самостійно або сумісно з керівником стажування здійснює захист, представництво та надання правової допомоги фізичним та юридичним особам;
  - одержання письмових висновків спеціалістів, експертів з питань, що потребують спеціальних знань;
  - надання інших видів правової допомоги.
- 1.12. Перелік та зміст заходів, які повинен здійснити стажист в межах юридичної практики, визначає керівник стажування з урахуванням кваліфікації та спеціалізації, професійних знань, навичок та умінь, а також інших професійних та особистих якостей стажиста.
- 1.13. Керівник стажування зобов'язаний особисто та завчасно узгодити із фізичними і юридичними особами види та характер участі стажиста в заходах щодо захисту, представництва та надання правової допомоги таким особам.

2. Повноваження Ради адвокатів України з організації стажування

- 2.1. Рада адвокатів України, як вищий орган адвокатського самоврядування, розробляє методологічні основи стажування та здійснює загальне керівництво процесом стажування осіб, які виявили намір отримати свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю в Україні.
- 2.2. До компетенції Ради адвокатів України з організації стажування також належить:
- 2.2.1. затвердження Програми стажування та Методики оцінювання стажування;
  - 2.2.2. здійснення контролю за веденням радами адвокатів регіонів реєстрів керівників стажування;
  - 2.2.3. здійснення контролю за організацією процесу стажування радами адвокатів

- регіонів;
- 2.2.4. надання роз'яснень щодо процесу організації стажування в Україні;
- 2.2.5. проведення, у тому числі загальнодержавних семінарів, заходів (тренінгів) для стажистів, адвокатів-керівників стажування;
- 2.2.6. розгляд заяв та скарг на рішення рад адвокатів регіону осіб, які виявили намір пройти стажування з метою отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, а також адвокатів – керівників стажування.
- 2.2.7. інші повноваження, необхідні для забезпечення ефективності процесу стажування.

3. Повноваження ради адвокатів регіону з організації стажування та видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

- 3.1. З метою організації стажування та оцінювання результатів стажування осіб, які відповідають вимогам пункту 1.2. статті 1 Положення, рада адвокатів регіону;
  - 3.1.1. організовує процес стажування в регіоні;
  - 3.1.2. створює та веде реєстр адвокатів-керівників стажування регіону;
  - 3.1.3. призначає адвоката-керівника стажування в порядку, передбаченому цим Положенням;
  - 3.1.4. видає направлення для проходження стажування в порядку, передбаченому цим Положенням та веде реєстр договорів на керівництво стажування, укладених між керівником стажування та стажистом;
  - 3.1.5. затверджує індивідуальний план стажування та здійснює контроль за його проходженням стажистом;
  - 3.1.6. встановлює строки для надання поточних звітів стажиста;
  - 3.1.7. заслуховує поточні звіти стажиста;
  - 3.1.8. впроваджує організаційні заходи щодо підвищення ефективності освоєння Програми стажування шляхом проведення заходів навчально-практичного характеру (лекції, семінари, майстер-класи, онлайн-курси тощо), у тому числі на базі спеціалізованих центрів та шкіл адвокатської майстерності, якщо такі створені та діють;
  - 3.1.9. може прийняти рішення про створення центрів стажування (в тому числі шляхом заснування з цією метою окремих юридичних осіб) за умови, якщо кількість адвокатів регіону, згідно з Єдиним реєстром адвокатів України, перевищує три тисячі адвокатів;
  - 3.1.10. здійснює оцінювання стажування відповідно до методики, затвердженої Радою адвокатів України;
  - 3.1.11. відсторонює або відкріплює адвоката від керівництва стажуванням у випадках, передбачених цим Положенням;
  - 3.1.12. зупиняє стажування у випадках, передбачених цим Положенням;
  - 3.1.13. припиняє стажування у випадках, передбачених цим Положенням;
  - 3.1.14. розглядає скарги щодо організації проходження керівництва стажуванням;
  - 3.1.15. формує та зберігає особову справу стажиста адвоката, в якій, крім документів, поданих стажистом разом із заявою про направлення на стажування, зберігається також: індивідуальний план стажування, поточні звіти стажиста, звіт про оцінку стажування, звіт про результати стажування, щоденник про проходження стажування, рішення ради адвокатів регіону про направлення на стажування та рішення ради адвокатів регіону за результатами оцінювання стажування;
  - 3.1.16. продовжує стажування у разі не проходження стажистом адаптаційного курсу в професію адвоката у Вищій школі адвокатури Національної асоціації адвокатів України.

(додовнено підпунктом 3.1.16 відповідно до рішення Ради адвокатів України №63 від 26 червня 2019 року)

4. Порядок укладення договору на керівництво стажуванням та оприлюднення інформації про адвокатів-керівників стажування

4.1. Адвокат, який здійснює адвокатську діяльність індивідуально, як самозайнята особа, або у складі адвокатського об'єднання, або адвокатського бюро і відповідає вимогам, встановленим Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», цим Положенням, та виявив бажання здійснювати керівництво стажуванням, подає заяву про включення до реєстру керівників стажування з додатками, визначеними цим Положенням до ради адвокатів регіону за адресою свого робочого місця, згідно з даними ЄРАУ (Додаток №1).

(пункт 4.1. у новій редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)

4.2. Заява про включення адвоката до реєстру керівників стажування має містити:

- 4.2.1. назву та адресу ради адвокатів регіону;
- 4.2.2. прізвище, ім'я та по-батькові адвоката;
- 4.2.3. номер свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, ким і коли видане;
- 4.2.4. назву адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, в якому адвокат здійснює адвокатську діяльність (у випадку, якщо адвокат здійснює адвокатську діяльність індивідуально, як самозайнята особа, про це зазначається окремо);
- 4.2.5. адресу робочого місця адвоката, на базі якого відбуватиметься стажування та засоби зв'язку;
- 4.2.6. кількість вакантних місць стажистів;
- 4.2.7. найменування та номер банківського рахунку адвоката;
- 4.2.8. відомості про підвищення кваліфікації адвокатом;
- 4.2.9. інші відомості, які адвокат вважає за необхідне вказати;
- 4.2.10. особистий підпис адвоката та згода на обробку персональних даних.

(пункт 4.2. у редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)

4.3. До заяви про включення до реєстру керівників стажування додається біографічна довідка адвоката (Додаток № 2), яка має містити:

- 4.3.1. прізвище, ім'я та по батькові адвоката;
- 4.3.2. інформацію про освіту адвоката;
- 4.3.3. інформацію про стаж адвокатської діяльності, що підтверджується (1) для адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально: довідкою про реєстрацію самозайнятої особи за формою 8-ОПП та витягом з Реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування; (2) для адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність в організаційно-правових формах адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання: копією статуту адвокатського бюро чи об'єднання, в якому зазначено що адвокат є його засновником (співзасновником); або копією рішення адвокатського об'єднання про прийняття адвоката в члени адвокатського об'єднання, якщо він не є його засновником; або витягом з Реєстру застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування для адвокатів, які перебувають в трудових відносинах з адвокатським бюро (об'єднанням).

(підпункт 4.3.3. у редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 121 від 17 листопада 2020 року)

- 4.3.4. інформацію про спеціалізацію адвоката;
- 4.3.5. основні професійні здобутки адвоката;
- 4.3.6. інформацію про відсутність (наявність) дисциплінарних стягнень протягом трьох років, що передують зверненню такого адвоката до ради адвокатів регіону про включення його до реєстру керівників стажування;
- 4.3.7. інформацію про підвищення своєї кваліфікації (професійного рівня), відповідно до вимог, що встановлені Радою адвокатів України, не менше ніж за 3 роки, що передують зверненню такого адвоката до ради адвокатів регіону для включення його до Реєстру керівників стажування;

(підпункт 4.3.7. у редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 121 від 17 листопада 2020 року)

- 4.3.8. іншу інформацію, яку адвокат вважає за необхідне вказати;
- 4.3.9. особистий підпис адвоката.
- 4.4. Рада адвокатів регіону, до якої подана заява адвоката про включення його до Реєстру керівників стажування, протягом 30-ти робочих днів з дати її надходження приймає рішення:
- 4.4.1. про включення адвоката до Реєстру керівників стажування (за умови відповідності вимогам, встановленим статтею 7 цього Положення);
- 4.4.2. про відмову у включенні адвоката до Реєстру керівників стажування з обґрунтуванням підстав (при невідповідності вимогам, встановленим статтею 7 цього Положення).
- (пункт 4.4. у редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)*
- 4.5. Про прийняте рішення адвокат повідомляється протягом трьох робочих днів з дати його прийняття.
- 4.6. Підстави відмови включення адвоката до Реєстру керівників стажування ґрунтуються виключно на невідповідності адвоката вимогам, встановленим Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», статті 7 цього Положення, та не підлягають широкому тлумаченню.
- 4.7. Рада адвокатів регіону протягом трьох робочих днів з дати прийняття рішення про включення адвоката до Реєстру керівників стажування направляє подання до Секретаріату Національної асоціації адвокатів України про оприлюднення інформації про включення його до Реєстру керівників стажування.
- 4.8. Інформація про адвокатів – керівників стажування, їх спеціалізацію, стаж роботи, професійні здобутки та кількість вакантних місць стажистів, за поданням рад адвокатів регіонів розміщується на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України відповідно до регіонів, у яких адвокати мають адреси своїх робочих місць згідно з даними ЄРАУ, протягом трьох робочих днів з дати надходження подання. Секретаріат Національної асоціації адвокатів України постійно оновлює інформацію про адвокатів – керівників стажування на офіційному веб-сайті НААУ.
- 4.9. Включення адвоката до Реєстру керівників стажування є підставою для укладення з ним договору на керівництво стажуванням. Договір на керівництво стажуванням укладається між керівником стажування і стажистом та реєструється у відповідній раді адвокатів регіону (Додаток №3).
- 4.10. Всі документи, передбачені цим положенням, які підписує керівник стажування та стажист можуть бути оформлені та надані в раду адвокатів регіону в електронній формі через електронну пошту з відповідним накладенням на них електронного цифрового підпису.

5. Порядок організації та проходження стажування

- 5.1. Особа, яка відповідає вимогам зазначеним у п. 1.2 ст. 1 цього Положення, має право звернутися до будь-якої ради адвокатів регіону із заявою про направлення на стажування з додатками, визначеними п. 5.8. Положення (Додаток 4).
- (пункт 5.1. у новій редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)*
- 5.2. Стажисту на весь термін проходження стажування призначається один керівник стажування, що не позбавляє його права пройти стажування ще у двох адвокатів з іншої спеціалізації, за їх згодою, за умови, що відомості про них включені до Реєстру керівників стажування.
- (пункт 5.2. у новій редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)*
- 5.3. Стажування проводиться за адресою робочого місця адвоката – керівника стажування.
- 5.4. Особа, яка відповідає вимогам, зазначеним у п. 1.2. статті 1 цього Положення, та

виявила намір проходити стажування у відповідного керівника стажування, може зробити бронювання на майбутнє проходження стажування у раді адвокатів регіону.

(викладено пункт 5.4. у новій редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 94 від 20 вересня 2019 року)

- 5.5. У разі подання одночасно двох заяв на проходження стажування у одного керівника, перевагу отримує особа, яка має згоду адвоката – керівника стажування.
- 5.6. Особі, яка бажає стажуватися у певного керівника, що вже має трьох стажистів, повідомляється про це, а також про дату можливого початку стажування в обраного керівника стажування або про можливість обрання іншого керівника стажування. У разі відсутності вакансій на підготовку стажиста у адвоката – керівника стажування, рада адвокатів регіону може встановлювати черговість осіб, які бажають стажуватися у даного адвоката.
- 5.7. Заява про направлення на стажування має містити:
  - 5.7.1. назву та адресу ради адвокатів регіону;
  - 5.7.2. прізвище, ім'я та по батькові особи, яка виявила намір проходити стажування;
  - 5.7.3. адресу місця проживання особи, засоби зв'язку;
  - 5.7.4. прізвище, ім'я та по батькові обраного керівника стажування;
  - 5.7.5. номер свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю керівника стажування, ким і коли видане;
  - 5.7.6. адресу робочого місця керівника стажування;
  - 5.7.7. строк стажування;
  - 5.7.8. згоду особи, яка виявила намір проходити стажування, на обробку персональних даних та її особистий підпис.
- 5.8. До заяви про направлення на стажування додаються:
  - 5.8.1. оригінал свідоцтва про складання кваліфікаційного іспиту;
  - 5.8.2. нотаріально посвідчена копія документа державного зразка, що підтверджує здобуття помічником адвоката повної вищої юридичної освіти;
  - 5.8.3. копія трудової книжки (або документа, який підтверджує трудовий стаж в галузі права), засвідчена за останнім місцем роботи (якщо особа на час подання документів не працює – посвідчена нотаріально); додатково для підтвердження стажу роботи особи за спеціальністю після здобуття нею повної вищої юридичної освіти рада адвокатів регіону може вимагати послужний список, посадову інструкцію або інший документ, який підтверджує функціональні обов'язки особи, яка звертається до ради з заявою про направлення на стажування;

(підпункт 5.8.3. у новій редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року, зі змінами внесеними рішенням Ради адвокатів України № 116 від 05-06 вересня 2022 року)
  - 5.8.4. копія паспорта та реєстраційного номеру облікової картки платника податків, за винятком випадків, коли особа відмовилася від отримання такого номеру через релігійні переконання; у випадку якщо заявник надає копію паспорта у формі ID - картки, до неї додається копія довідки про реєстрацію місця проживання особи або місця перебування особи;

(підпункт 5.8.4. у новій редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)
  - 5.8.5. документ встановленої форми (довідка, витяг) про відсутність у такої особи судимості, виданий компетентним органом;
  - 5.8.6. фотокартка в електронному вигляді для виготовлення посвідчення стажиста.
  - 5.8.7. копія документу про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального

предмета (дисципліни), або державного сертифікату про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови.

(додовнено підпунктом 5.8.7. відповідно до рішення Ради адвокатів України № 137 від 15 грудня 2021 року)

- 5.9. Рада адвокатів регіону протягом трьох робочих днів з дня отримання заяви про направлення на стажування повідомляє адвоката – керівника стажування про намір певної особи проходити в нього стажування, який протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення надає раді адвокатів регіону письмову згоду на керівництво стажуванням цієї особи (Додаток № 5) та індивідуальний план стажування із зазначенням конкретних заходів у межах програми стажування. У випадку ненадання згоди адвокатом на керівництво стажуванням певної особи у вказаний термін рада адвокатів регіону повідомляє особу, яка виявила бажання стажуватись у цього адвоката, про можливість обрання іншого керівника стажування.
- 5.10. Рада адвокатів регіону зобов'язана розглянути заяву про призначення стажування у термін, що не перевищує граничного строку дії свідоцтва про складання кваліфікаційного іспиту заявника, але не пізніше ніж протягом тридцяти робочих днів з дня надходження заяви про направлення на стажування приймає рішення:
- (викладено пункт 5.10 у новій редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 94 від 20 вересня 2019 року)*
- 5.10.1. про призначення керівника стажування, видачу направлення на стажування, затвердження індивідуального плану стажування та строки подання стажистом поточних звітів;
- 5.10.2. про відмову у направленні на стажування (у випадку виявлення невідповідності особи вимогам пункту 1.2. статті 1 Положення).
- (викладено підпункт 5.10.2. у новій редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 94 від 20 вересня 2019 року)*
- 5.11. Особа протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення, вказаного у підпункті 5.10.1. пункту 5.10. статті 5 Положення, отримує направлення на стажування (Додаток № 6), яке реєструється у журналі реєстрації (Додаток № 7).
- 5.12. Особа вважається стажистом та зобов'язана розпочати стажування з дня отримання відповідного направлення адвокатом – керівником стажування.
- 5.13. Керівник стажування зобов'язаний надати стажисту затверджений радою адвокатів регіону індивідуальний план стажування. За клопотанням стажиста до індивідуального плану можуть бути внесені зміни та доповнення у межах Програми стажування, які затверджуються радою адвокатів регіону.
- 5.14. Під час проходження стажування стажист під керівництвом адвоката – керівника стажування виконує завдання у межах індивідуального плану проходження стажування.
- 5.15. Стажування може здійснюватися у вільний від основної роботи час стажиста. Під час відпочинку, вихідні та святкові дні стажування проводиться за взаємною згодою стажиста та адвоката – керівника стажування.
- 5.16. У період проходження стажування стажист зобов'язаний прослухати адаптаційний курс в професію адвоката у Вищій школі адвокатури Національної асоціації адвокатів України. Вища школа адвокатури забезпечує проходження такого обов'язкового курсу через свій веб-сайт онлайн з використанням сучасних інтернет-технологій. Вища школа адвокатури повідомляє електронною поштою відповідну раду адвокатів регіону, стажиста та керівника стажування про проходження стажистом адаптаційного курсу, а також розміщує цю інформацію на своєму веб-сайті не пізніше наступного робочого дня, що слідує після проходження стажистом такого курсу у відповідному реєстрі осіб, які пройшли такий адаптаційний курс.

6. Забезпечення організаційних заходів проходження стажування

- 6.1. Особа, стосовно якої радою адвокатів регіону ухвалено рішення про призначення керівника стажування, видачу направлення на стажування, затвердження індивідуального плану стажування та строки подання поточних звітів, сплачує:
- 6.1.1. внесок на проходження стажування у розмірі 3 (трьох) мінімальних заробітних плат станом на день подання особою заяви про призначення стажування;
  - 6.1.2. внесок за доповнення даних у ЄРАУ про стажиста адвоката у розмірі 50 відсотків 1 (однієї) мінімальної заробітної плати станом на день подання особою заяви про призначення стажування;
- 6.2. Розмір внеску на проходження стажування, визначений у пп. 6.1.1., встановлюється для реалізації керівником стажування, радою адвокатів регіону та Радою адвокатів України повноважень, визначених Положенням про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, визначається з урахуванням потреби покриття витрат на забезпечення діяльності ради адвокатів регіону, Ради адвокатів України і витрат керівника стажування, пов'язаних з таким стажуванням, та сплачується стажистом згідно наступного розподілу:
- 70 % внеску сплачується стажистом безпосередньо на користь керівника стажування та використовується виключно для забезпечення проходження стажування та компенсації витрат такого керівника;
  - 30 % сплачується стажистом на забезпечення діяльності ради адвокатів регіону та Ради адвокатів України, з яких 20% - на поточний рахунок ради адвокатів регіону, а 10% - на поточний рахунок Ради адвокатів України (Національної асоціації адвокатів України).
- 6.3. Сплата 70% від встановленого розміру внеску, що сплачується стажистом безпосередньо на користь керівника стажування, може бути розстрочена за угодою між керівником стажування та стажистом в межах строку стажування.
- 6.4. У разі, якщо за результатами стажування рада адвокатів регіону прийняла рішення про його продовження, стажист протягом 3 (трьох) робочих днів після ухвалення такого рішення сплачує додатковий внесок на проходження стажування у розмірі 0,5 мінімальної заробітної плати, встановленої станом на день прийняття зазначеного рішення, за кожний місяць додаткового стажування. При цьому, внесок розподіляється у порядку, визначеному п. 6.2. цього Положення.
- (пункт 6.4. у редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)*
- 6.5. Внесок, визначений у пп. 6.1.2., зараховується на поточний рахунок ради адвокатів регіону у банківській установі, що відкритий для прийняття щорічних внесків адвокатів на забезпечення реалізації завдань адвокатського самоврядування, та розподіляється у такому співвідношенні: 70% залишається в розпорядженні ради адвокатів регіону, а 30% - перераховується на банківський рахунок Національної асоціації адвокатів України. Розмір внеску є єдиним на всій території України.
- 6.6. Рада адвокатів регіону перевіряє виконання стажистом порядку сплати визначених у цьому розділі внесків.
- 6.7. Рада адвокатів регіону не пізніше як у 30-ти денний строк з моменту ухвалення рішення «про призначення керівника стажування, видачу направлення на стажування, затвердження індивідуального плану стажування та строки подання поточних звітів» вносить дані про стажиста адвоката до профайлу адвоката - керівника стажування в ЄРАУ у відповідності до Порядку ведення ЄРАУ, затвердженого Радою адвокатів України.
- 6.8. Оформлення та видача посвідчення стажиста адвоката не є обов'язковим, посвідчення стажиста адвоката може видаватись у випадку, якщо відповідна рада адвокатів регіону прийме про це рішення.
- 6.9. Зразок і технічний опис бланка посвідчення стажиста адвоката затверджені Радою

адвокатів України. Після закінчення стажування посвідчення стажиста адвоката повертається раді адвокатів регіону для знищення, про що складається відповідний акт.

7. Керівник стажування

- 7.1. Керівником стажування може бути адвокат, стаж адвокатської діяльності якого становить не менше п'яти років, який підвищує свою кваліфікацію відповідно до вимог, встановлених Радою адвокатів України, та має достатній досвід та можливість забезпечити належне проходження стажування особам, які виявили бажання отримати свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю.
- 7.2. Адвокат – керівник стажування одночасно може здійснювати стажування не більше ніж трьох осіб.
- 7.3. Не може бути керівником стажування адвокат, який мав дисциплінарне стягнення (звинятком попередження) протягом трьох років, що передують зверненню такого адвоката до ради адвокатів регіону для включення його до Реєстру керівників стажування.
- 7.4. Не може бути керівником стажування адвокат, право на заняття адвокатською діяльністю якого зупинено або припинено. У разі виникнення таких обставин під час здійснення ним керівництва стажуванням рада адвокатів регіону протягом трьох робочих днів з моменту їх виникнення повідомляє особу, яка проходила стажування в адвоката, право на заняття адвокатською діяльністю якого зупинено або припинено, про необхідність обрання іншого керівника стажування.
- 7.5. Не може бути керівником стажування адвокат, який не підвищує свою кваліфікацію відповідно до вимог, що встановлені Радою адвокатів України, або у встановлені строки не надав відповідні документи, що підтверджують підвищення кваліфікації. У разі встановлення таких обставин під час здійснення ним керівництва стажуванням, рада адвокатів регіону протягом трьох робочих днів з моменту їх встановлення повідомляє особу, яка проходила стажування в адвоката, який не здійснював підвищення своєї кваліфікації, або у встановлені строки не подав відповідні документи, що підтверджують підвищення кваліфікації, про необхідність обрання іншого керівника стажування.
- 7.6. Адвокат – керівник стажування з метою забезпечення своєчасного та якісного проходження стажування особою, яка виявила намір пройти стажування, та направлена на стажування донього:
  - 7.6.1. складає індивідуальний план стажування відповідно до програми стажування для особи, яка виявила бажання у нього стажуватися, та надати його раді адвокатів регіону для затвердження, а після затвердження – стажисту;
  - 7.6.2. організовує необхідні умови для виконання стажистом індивідуального плану стажування;
  - 7.6.3. надає стажисту завдання відповідно до індивідуального плану стажування та здійснює їх перевірку;
  - 7.6.4. здійснює контроль за виконанням стажистом індивідуального плану стажування;
  - 7.6.5. складає звіт про оцінку стажування та надає його раді адвокатів регіону;
  - 7.6.6. здійснює інші повноваження з керівництва стажуванням, визначені даним Положенням та Договором на керівництво стажуванням.
- 7.7. За заявою керівника стажування або стажиста (при виникненні обставин, що унеможливають забезпечення належного проходження стажування: у зв'язку з хворобою, зміна місця проживання, тощо) рада адвокатів регіону може прийняти рішення про відкріплення адвоката від керівництва стажуванням конкретного стажиста.

Рішення про відкріплення адвоката від керівництва стажуванням приймається протягом тридцяти днів з дня отримання заяви керівника стажування або заяви стажиста.
- 7.8. Адвокат, за рішенням ради адвокатів регіону, може бути відсторонений від керівництва стажуванням у випадках:

- 7.8.1. зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю;
  - 7.8.2. неналежного виконання обов'язків по здійсненню керівництва стажуванням (у цьому випадку адвокат може бути відсторонений від керівництва стажуванням на строк до двох років);
  - 7.8.3. якщо адвокат не підвищував свою кваліфікацію відповідно до вимог, що встановлені Радою адвокатів України, або у встановлені строки не подав про це відповідні документи, що підтверджують підвищення кваліфікації.
- 7.9. Рішення про відсторонення адвоката від керівництва стажуванням приймається протягом тридцяти днів з дня отримання радою адвокатів регіону відповідних відомостей, що є підставою для відсторонення.
  - 7.10. Стажист адвоката та керівник стажування повідомляються про прийняте рішення про відкріплення або відсторонення адвоката від керівництва стажування письмово протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.
  - 7.11. У випадку настання обставин, що є підставою для відкріплення або відсторонення керівника стажування, голова ради адвокатів регіону (його заступник) з метою забезпечення безперервності стажування може тимчасово (в період між засіданнями ради адвокатів регіону) призначити стажисту адвоката – керівника стажування, який дав згоду здійснювати подальше стажування конкретного стажиста. При прийнятті рішення радою адвокатів регіону про призначення адвоката керівником стажування відповідної особи, адвокат вважається його керівником стажування з дати тимчасового призначення.
  - 7.12. Адвокат, за рішенням ради адвокатів регіону, може бути виключений з Реєстру керівників стажування у випадку:
    - подання заяви про виключення з реєстру керівників стажування;
    - смерті;
    - визнання судом адвоката недієздатною чи обмежено дієздатною особою;
    - наявності обставин несумісності, що встановлені Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»;
    - зупинення або припинення права на заняття адвокатською діяльністю;
    - накладення на адвоката дисциплінарного стягнення (за винятком попередження).
У цьому випадку повторне включення адвоката до Реєстру керівників стажування може бути здійснено лише після спливу трьох років від дня прийняття рішення про виключення його з Реєстру керівників стажування;
    - якщо адвокат не підвищує свою кваліфікацію відповідно до вимог, що встановлені Радою адвокатів України, або у встановлені строки не подав відповідні документи, що підтверджують підвищення кваліфікації;
    - встановлення недостовірних відомостей, які надав адвокат при включенні його до Реєстру керівників стажування;
    - набуття законної сили обвинувальним вироком суду щодо вчинення тяжкого, особливо тяжкого злочину, а також злочину середньої тяжкості, за який призначено покарання у виді позбавлення волі.
  - 7.13. Рішення про виключення адвоката з реєстру керівників стажування приймається протягом тридцяти днів з дня отримання радою адвокатів регіону відповідних відомостей, що є підставою для виключення адвоката з Реєстру керівників стажування.
  - 7.14. Адвокат - керівник стажування і стажист, повідомляються про прийняте рішення щодо виключення адвоката з Реєстру керівників стажування письмово протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.
  - 7.15. У випадку виключення адвоката з реєстру керівників стажування, рада адвокатів регіону призначає стажисту за його заявою іншого адвоката – керівника стажування, який дав згоду здійснювати подальше стажування конкретного стажиста і включений до реєстру керівників стажування. З моменту виключення з реєстру керівника стажування та до призначення нового керівника стажування за рішенням ради адвокатів регіону стажування зупиняється.

8. Зупинення стажування

8.1. Стажування може бути зупинене за заявою стажиста радою адвокатів регіону, яка прийняла рішення про направлення на стажування, у межах дійсності свідоцтва про складення кваліфікаційного іспиту. У такому випадку до ради адвокатів регіону стажистом подається звіт про обсяг виконання індивідуального плану стажування, а керівником стажування – звіт про оцінку пройденого у нього стажистом стажування. Також стажування може бути зупинено за рішенням ради адвокатів регіону у випадках, що передбачені цим Положенням.

(у пункті 8.1. змінено перше речення відповідно до рішення Ради адвокатів України № 38 від 25 березня 2022 року)

8.1.1. На період воєнного стану, у разі, якщо стажисти, які мобілізовані або призвані до лав Збройних сил України, або є біженцями чи внутрішньо переміщеними особами, подали заяву про зупинення стажування або не подають до ради адвокатів регіону звіт про стажування, у передбачені Положенням про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю терміни, то рада адвокатів регіону зупиняє проходження стажування до завершення дії воєнного стану незалежно від строку дії свідоцтва про складення кваліфікаційного іспиту. Одночасно з прийняттям рішення про зупинення стажування радою адвокатів регіону може бути прийняте рішення про відкріплення адвоката від керівництва стажуванням».

(пункт 8.1. доповнено підпунктом 8.1.1. відповідно до рішення Ради адвокатів України № 38 від 25 березня 2022 року)

8.2. Рада адвокатів регіону протягом тридцяти робочих днів з моменту надходження документів, зазначених у пункті 8.1. статті 8 Положення приймає рішення про зупинення стажування. В рішенні обов'язково зазначається сумарний облік часу стажування особи.

8.3. Поновлення стажування відбувається за заявою стажиста, поданою до ради адвокатів регіону, де він проходить стажування. Така заява розглядається радою адвокатів регіону протягом тридцяти днів з дня її отримання.

8.4. Заява про поновлення стажування може бути подана стажистом до закінчення строку, на який стажування зупинилося.

8.4.1. Заява про поновлення стажування може бути подана стажистом, який був мобілізований чи призваний на військову службу, або мав статус біженця чи внутрішньо переміщеної особи у шестимісячний строк після скасування воєнного стану на території України чи її окремих адміністративно-територіальних одиницях.

(пункт 8.4. доповнено підпунктом 8.4.1. відповідно до рішення Ради адвокатів України № 38 від 25 березня 2022 року)

8.5. Неподання стажистом заяви про поновлення стажування станом на день закінчення строку, на який було зупинено стажування, може бути підставою для припинення стажування.

8.6. У випадку зупинення стажування право на продовження стажування поновлюється з дня прийняття радою адвокатів регіону рішення про поновлення стажування.

8.7. У випадку зупинення стажування особи, у зв'язку зі зміною місця проживання в інший регіон, що унеможливило подальше стажування у конкретного керівника стажування, рішення про поновлення стажування приймає рада адвокатів регіону за новим місцем проживання стажиста у строк, визначений у пункті 8.3. статті 8 Положення. Рада адвокатів регіону, яка приймала рішення про направлення особи для стажування та зупинення стажування, надає особі копії рішень щодо його стажування, а керівник стажування надає звіт про оцінку стажування за період стажування.

9. Припинення стажування

9.1. Стажування може бути припинене у разі:

- 9.1.1. подання стажистом заяви про припинення стажування;
  - 9.1.2. подання керівником стажування заяви про припинення стажування особи, керівництво стажуванням якої він здійснював, у випадку порушення стажистом чинного законодавства, відмови від виконання індивідуального плану;
  - 9.1.3. неподання без поважних причин стажистом поточного звіту про проходження стажування у строк, визначений радою адвокатів регіону;
  - 9.1.4. незатвердження радою адвокатів регіону поточного звіту стажиста про проходження стажування;
  - 9.1.5. неподання стажистом заяви про поновлення стажування у випадку зупинення стажування на строк, визначений радою адвокатів регіону;
  - 9.1.6. набрання законної сили обвинувальним вироком суду стосовно стажиста за вчинення тяжкого, особливо тяжкого або середньої тяжкості злочину;
  - 9.1.7. визнання стажиста за рішенням суду недієздатним або обмежено дієздатним;
  - 9.1.8. смерті стажиста.
- 9.2. Рішення про припинення стажування приймається радою адвокатів регіону протягом тридцяти днів з дня отримання радою відповідних заяв або відомостей, які є підставою для припинення стажування відповідно до пункту 9.1. статті 9 Положення. Стажист та керівник стажування повідомляються про прийняте рішення письмово протягом трьох робочих днів з дня його прийняття.
- 9.3. У разі прийняття радою адвокатів регіону рішення про припинення стажування для отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю з підстав, визначених пп. 9.1.1. – 9.1.5. статті 9 Положення, особа може пройти новий шестимісячний строк стажування за процедурою, встановленою цим Положенням, якщо на день початку повторного стажування вона має дійсне свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту.
- 9.4. У разі прийняття радою адвокатів регіону рішення про припинення стажування з підстави, визначеної підпунктом 9.1.6. статті 9 Положення, особа може пройти повторне стажування строком 6 місяців, якщо радою адвокатів регіону отримано підтвердження про погашення або зняття в установленому законом порядку судимості та на день початку повторного стажування особа має дійсне свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту.

(пункт 9.4. у редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)

- 9.5. У разі прийняття радою адвокатів регіону рішення про припинення стажування з підстав, передбачених підпунктом 9.1.7. статті 9 Положення, особа може пройти повторний строк стажування строком 6 місяців, якщо радою адвокатів регіону отримано відповідне рішення суду про поновлення дієздатності особи, що набуло законної сили та на день повторного стажування особа має дійсне свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту.

(пункт 9.5. у редакції відповідно до рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)

10. Звіти про стажування

- 10.1. Рада адвокатів регіону при призначенні особі, яка виявила намір стажуватися, керівника стажування та видачі направлення на стажування, встановлює строки для надання та заслуховування поточних звітів стажиста про проходження стажування.
- Визначений радою адвокатів регіону строк для надання та заслуховування поточного звіту не повинен перевищувати двох місяців.
- У разі незадовільної оцінки поточного звіту стажиста рада адвокатів регіону може встановити строк для усунення недоліків стажування та для повторного заслуховування конкретного поточного звіту, який не може перевищувати тридцяти днів з дня прийняття такого рішення.
- 10.2. Після закінчення шестимісячного строку стажування стажист складає звіт про результати стажування (Додаток № 8), а керівник стажування – звіт про оцінку

стажування (Додаток №9).

- 10.3. Звіт про результати стажування стажиста має містити відомості про виконання індивідуального плану стажування.
- 10.4. Звіт про оцінку стажування керівника стажування має містити оцінку набутих стажистом практичних навичок у процесі стажування, виконання індивідуального плану та рекомендацію про можливість допуску стажиста до адвокатської практики або необхідність продовжити стажування.
- 10.5. Адвокат, який здійснював додаткове стажування, протягом трьох робочих днів після закінчення стажування передає адвокату – керівнику стажування письмовий звіт про засвоєння стажистом практичних навичок з відповідної спеціалізації.
- 10.6. За результатами стажування, здійсненого після спливу шестимісячного строку, керівник стажування надає раді адвокатів регіону звіт про оцінку його результатів, в якому зазначаються лише відомості, що були підставою для продовження стажування (предметом продовження стажування).

11. Оцінювання результатів стажування

- 11.1. Методика оцінювання стажування затверджується Радою адвокатів України.
- 11.2. Особа, яка пройшла стажування, протягом трьох робочих днів з дня його закінчення подає до ради адвокатів регіону за місцем проходження стажування заяву про оцінку результатів стажування (Додаток № 10).
- 11.3. До заяви про оцінку результатів стажування додаються:
  - 11.3.1. звіт про результати стажування;
  - 11.3.2. щоденник про проходження стажування;
  - 11.3.3. проекти складених документів правового характеру;
  - 11.3.4. інші матеріали стажування (копії судових рішень по справах, в яких приймав участь стажист, тощо).
  - 11.3.5. сертифікат про проходження стажистом адаптаційного курсу в професію адвоката у Вищій школі адвокатури Національної асоціації адвокатів України.
(додовнено підпунктом 11.3.5. відповідно до Рішення Ради адвокатів України № 63 від 26 червня 2019 року)

Зазначені у підпунктах 11.3.3. та 11.3.5. документи подаються стажистом в паперовому (для оцінювання радою адвокатів регіону) та електронному вигляді (для зберігання в раді адвокатів регіону). Після позитивного оцінювання стажування та відповідно видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю зазначені документи в паперовому вигляді під розписку повертаються стажисту для зберігання ним цих документів протягом 3 років з моменту видачі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю.

- 11.4. Керівник стажування протягом трьох робочих днів з дня закінчення стажування особою, яка стажувалася під його керівництвом, надає раді адвокатів регіону за місцем проходження стажування звіт про оцінку результатів стажування.
- 11.5. Результати стажування оцінюються радою адвокатів регіону протягом тридцяти днів з дня отримання документів, передбачених пп. 11.3. – 11.4. статті 11 Положення.
- 11.6. При оцінюванні результатів стажування рада адвокатів регіону:
  - 11.6.1. вивчає проекти (копії) документів правового характеру, складених стажистом;
  - 11.6.2. у випадку необхідності вивчає матеріали провадження, в рамках яких стажист надавав правову допомогу;
  - 11.6.3. вивчає звіт стажиста про результати стажування та звіт керівника стажування про оцінку результатів стажування;
  - 11.6.4. у разі необхідності заслуховує адвоката-керівника стажування;
  - 11.6.5. перевіряє факт проходження стажистом адаптаційного курсу в професію адвоката у Вищій школі адвокатури Національної асоціації адвокатів України.

- 11.6.6. проводить співбесіду зі стажистом, яка є однією зі складових перевірки предмет готовності особи самостійно займатися адвокатською діяльністю та відсутності обмежень для набуття статусу адвоката, передбачених статтями 6,7 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Відсутність обмежень для набуття статусу адвоката, передбачених статтями 6,7 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» підтверджуються стажистом письмово (Додаток № 11).
- 11.7. За оцінкою результатів стажування рада адвокатів регіону приймає рішення про:
- 11.7.1. видачу особі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю;
- 11.7.2. продовження стажування на строк від одного до трьох місяців.
- 11.8. Рішення ради адвокатів регіону про видачу особі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю повинно містити інформацію про оцінку результатів стажування та висновок про можливість здійснення особою адвокатської діяльності самостійно.
- 11.9. У випадку прийняття рішення про продовження стажування, його мотивувальна частина повинна містити чітко викладені підстави прийнятого рішення, а резолютивна частина – термін, на який стажування продовжується.
- 11.10. Стажист та керівник стажування повідомляються про прийняте рішення письмово протягом трьох днів з дня його прийняття.
- 11.11. Рішення ради адвокатів регіону про продовження стажування може бути оскаржене стажистом або керівником стажування протягом тридцяти днів з дня його отримання до Ради адвокатів України або до суду.
- 11.12. Особа, стосовно якої радою адвокатів регіону за оцінкою результатів стажування прийнято рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, не пізніше тридцяти днів з дня прийняття рішення складає перед радою адвокатів регіону Присягу адвоката України і отримує свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю та посвідчення адвоката України.
- 11.13. Якщо за результатами оцінювання стажування радою адвокатів регіону у порядку статті 10 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» ухвалено рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю особі, стосовно якої існують визначені статтею 7 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» обставини несумісності, остання повинна усунути їх протягом 30 днів з дня прийняття цього рішення і до моменту складення перед радою адвокатів регіону присяги адвоката України.
- У випадку не усунення особою у визначений строк обставин несумісності, остання не може бути приведена до присяги, а рада адвокатів регіону скасовує рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю з підстави невідповідності такої особи вимогам, визначеним у статтях 6, 7 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Така особа може повторно пройти стажування, якщо на момент повторного направлення її на стажування, діятиме свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту.

12. Звільнення від стажування

- 12.1. Від проходження стажування звільняються особи, які на день звернення із заявою про допуск до складення кваліфікаційного іспиту мають стаж роботи помічника адвоката не менше одного року за останні два роки.

До стажу роботи помічником адвоката, що дає право на звільнення від проходження стажування, враховується стаж роботи помічником адвоката, якщо помічник працював на умовах повного робочого тижня, а роботодавцем сплачувався єдиний соціальний внесок до державного бюджету України щодо такої особи у встановленому законом порядку та розмірі.

Робота особи на посаді помічника адвоката за сумісництвом та/або на умовах цивільно-правових договорів не зараховується як стаж роботи помічника адвоката, необхідний

для звільнення від проходження стажування.

(виключено частину 4 пункту 12.1. відповідно до Рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року).

Особа, яка працювала помічником адвоката до 01.06.2018 року повинна додати до документів, зазначених у ст. 12 цього Положення, сертифікат про проходження спеціального курсу-інструктажу введення в професію помічника адвоката у Вищій школі адвокатури Національної асоціації адвокатів України.

Протягом дії в Україні воєнного стану, введеного Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022, для підтвердження особою стажу роботи в галузі права, документи, що підтверджують сплату роботодавцем єдиного соціального внеску та податку з доходів фізичних осіб за період після введення воєнного стану не вимагаються, за умови, якщо такій особі було надано відпустку без збереження заробітної плати, у тому числі не обмежену строком, відповідно до статті 12 Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану». У такому випадку, для підтвердження наявності стажу роботи в галузі права не менше двох років протягом дії в Україні воєнного стану достатньою є наявність трудових відносин між помічником адвоката та відповідним адвокатом (адвокатським бюро або адвокатським об'єднанням).

(пункт 12.1. доповнено частиною 5 відповідно до Рішення Ради адвокатів України № 105 від 21 вересня 2019 року, зі змінами відповідно до Рішення Ради адвокатів України № 116 від 05-06 вересня 2022 року).

- 12.2. Особа, яка має повну вищу юридичну освіту, володіє державною мовою, має стаж роботи в галузі права не менше двох років, успішно склала кваліфікаційний іспит, має дійсне свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту та відповідає вимогам, передбаченим в п.12.1 ст.12 цього Положення, може звернутися до ради адвокатів регіону за місцем проживання із заявою про видачу їй свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування.
- 12.3. Особа, яка звільняється від проходження стажування відповідно до ч.1 п.12.1. ст.12 цього Положення, подає заяву про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. До такої заяви додаються наступні документи:
  - 12.3.1. довідка кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про дату звернення особи із заявою про допуск до складання кваліфікаційного іспиту;
  - 12.3.2. трудовий договір (контракт) за адвокатом (адвокатським об'єднанням, адвокатським бюро);
  - 12.3.3. довідка про сплату роботодавцем Єдиного соціального внеску;
  - 12.3.4. копія трудової книжки (або документа, який підтверджує трудовий стаж в галузі права), засвідчена за останнім місцем роботи, а якщо особа на час подання документів не працює – оригінал та копія трудової книжки (або документа, який підтверджує трудовий стаж в галузі права);

(підпункт 12.3.4 зі змінами внесеними рішенням Ради адвокатів України № 116 від 05-06 вересня 2022 року)
  - 12.3.5. нотаріально посвідчена копія документа державного зразка, що підтверджує здобуття помічником адвоката повної вищої освіти;
  - 12.3.6. копія паспортата реєстраційного номеру облікової картки платника податків, за винятком випадків, коли особа відмовилася від отримання такого номеру через релігійні переконання;
  - 12.3.7. при укладенні трудового договору (контракту) з адвокатським об'єднанням або адвокатським бюро особа додатково подає наступні документи:
    - оригінал та посвідчену адвокатським об'єднанням або адвокатським бюро копію трудового договору (контракту);
    - копію наказу керівника адвокатського об'єднання або адвокатського бюро про прийняття на роботу помічника адвоката;
    - довідку керівника адвокатського об'єднання про те, що в складі об'єднання є

- адвокати;
  - довідку про нарахування і виплату заробітної плати помічнику адвоката адвокатського об'єднання/бюро;
  - документ встановленої форми (довідка, витяг) про відсутність у такої особи судимості, виданий компетентним органом;
  - сертифікат про проходження спеціального курсу – інструктажу введення в професію адвоката у ВША НААУ;
(підпункт 12.3.7. доповнено відповідно до Рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року)
  - 12.3.8. копія документу про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни), або державного сертифікату про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови.
(доповнено підпунктом 12.3.8. відповідно до рішення Ради адвокатів України № 137 від 15 грудня 2021 року)
- 12.4. До заяви про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування, яка подається до ради адвокатів регіону, особою, яка звільняється від проходження стажування відповідно до ч.4 п. 12.1 ст. 12 цього Положення (Додаток № 13), надаються наступні документи:
- 12.4.1. свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту встановленого зразка;
  - 12.4.2. довідка кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про дату звернення особи із заявою про допуск до складення кваліфікаційного іспиту;
  - 12.4.3. витяг з реєстру заяв про допуск до складання кваліфікаційного іспиту;
  - 12.4.4. копія трудової книжки (або документа, який підтверджує трудовий стаж в галузі права), засвідчена за останнім місцем роботи, а якщо особа на час подання документів не працює – оригінал та копія трудової книжки (або документа, який підтверджує трудовий стаж в галузі права);
(підпункт 12.4.4 зі змінами внесеними рішенням Ради адвокатів України № 116 від 05-06 вересня 2022 року)
  - 12.4.5. нотаріально посвідчена копія диплома про набуття повної вищої освіти; нотаріально посвідчена копія документа державного зразка, що підтверджує здобуття помічником адвоката повної вищої освіти;
  - 12.4.6. копія паспорта та реєстраційного номеру облікової картки платника податків, за винятком випадків, коли особа відмовилася від отримання такого номеру через релігійні переконання;
  - 12.4.7. документ встановленої форми (довідка, витяг) про відсутність у такої особи судимості, виданий компетентним органом;
  - 12.4.8. копія документу про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни), або державного сертифікату про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови.
(доповнено підпунктом 12.4.8. відповідно до рішення Ради адвокатів України № 137 від 15 грудня 2021 року).
- 12.5. Рада адвокатів регіону, з метою перевірки наданої особою інформації, може направити відповідний запит.
- 12.6. Рада адвокатів регіону розглядає заяву про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування протягом тридцяти днів з дня її отримання в присутності особи, яка звернулася з такою заявою.
- 12.7. Під час розгляду заяви про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування радою адвокатів регіону здійснюється перевірка щодо відповідності особи вимогам статей 6, 7 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та п. 12.1 ст.12 цього Положення. Особа, яка звернулася з такою заявою, письмово підтверджує відсутність у неї обмежень для набуття статусу адвоката, передбачених статтями 6,7 Закону України «Про адвокатуру

та адвокатську діяльність» (Додаток №11).

- 12.8. Рада адвокатів регіону, встановивши, що особа, яка звернулася із заявою про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, відповідає вимогам, передбаченим статтями 6, 7 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та п.12.1. ст.12 цього Положення, приймає рішення про видачу особі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування.
- 12.9. Рада адвокатів регіону може відмовити у видачі особі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування у наступних випадках:
  - 12.9.1. якщо особа не надала усіх необхідних документів, визначених пунктами 12.3. та 12.4. даного Положення;
  - 12.9.2. у разі невідповідності особи вимогам, визначеним у статтях 6, 7 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та п.12.1. ст.12 цього Положення.
- 12.10. Рішення ради адвокатів регіону про відмову у видачі особі свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування може бути оскаржене особою, стосовно якої воно прийняте, протягом тридцяти днів з дня його отримання, до Ради адвокатів України або до суду.
- 12.11. Особа, стосовно якої радою адвокатів регіону прийнято рішення про видачу свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування, не пізніше тридцяти днів з дня прийняття цього рішення складає перед радою адвокатів регіону Присягу адвоката України і отримує свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю та посвідчення адвоката України.
- 12.12. Документи, зазначені у підпунктах 12.3.2, 12.3.3, 12.3.4, 12.3.7 пункту 12.3. не вимагаються, якщо особа, яка звільняється від проходження стажування:
  - 12.12.1. після 24 лютого 2022 року взята на облік компетентними органами України як внутрішньо переміщена особа;
  - 12.12.2. після 24 лютого 2022 року обіймала посаду помічника адвоката у адвоката (адвокатського бюро, адвокатського об'єднання), що має місце реєстрації на територіях України, тимчасово окупованих збройними силами Російської Федерації протягом дії в Україні воєнного стану, введеного Указом Президента України № 64/2022 від 24.02.2022, або на яких проводилися бойові дії.
- 12.13. За дотримання умов, наведених у підпунктах 12.12.1. та 12.12.2. пункту 12.12., замість документів, зазначених у підпунктах 12.3.2, 12.3.3, 12.3.4, 12.3.7, до заяви додаються:
  - 12.13.1. довідка, видана компетентними органами України, про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;
  - 12.13.2. довідка від адвоката (адвокатського бюро, адвокатського об'єднання) про наявність трудових відносин Заявника (помічника адвоката) із відповідним адвокатом (адвокатським бюро, адвокатським об'єднанням);
  - 12.13.3. довідка (довідки) з компетентного органу (органів) про суму сплаченого єдиного соціального внеску, та податку з доходів фізичних осіб за час роботи на посаді помічника адвоката;
  - 12.13.4. У разі укладення трудового договору (контракту) з адвокатським об'єднанням або адвокатським бюро особа додатково подає наступні документи:
    - копію наказу керівника адвокатського об'єднання або адвокатського бюро про прийняття на роботу помічника адвоката;
    - довідку керівника адвокатського об'єднання про те, що в складі об'єднання є адвокати;
    - довідку про нарахування і виплату заробітної плати помічнику адвоката адвокатського об'єднання/бюро;
    - документ встановленої форми (довідка, витяг) про відсутність у такої особи судимості, виданий компетентним органом;

- сертифікат про проходження спеціального курсу – інструктажу введення в професію адвоката у ВША НААУ.

12.14. Документи, перелічені у підпунктах 12.13.1 – 12.13.4 можуть бути надані у наступних формах:

12.14.1. у оригінальному примірнику;

12.14.2. у виді нотаріально чи за місцем роботи посвідченої копії;

12.14.3. у виді електронного документа на електронному носії, скріпленого кваліфікованим електронним підписом адвоката або керівника адвокатського бюро чи адвокатського об'єднання, у якому Заявник обіймав посаду помічника адвоката.

Додаток 1

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

(із змінами відповідно до Рішення Ради адвокатів України № 74 від 21 вересня 2020 року, Рішення Ради адвокатів України № 121 від 17 листопада 2020 року).

Радіадвокатів _____

Україна, _____, м. _____,

вул. _____, буд. _____

Адвоката _____

Робочаадреса: Україна, _____,

м. _____, вул. _____,

буд. _____.

Заява про включення до реєстру керівників стажування

Я, адвокат _____ (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № _____, видане _____ від «___» _____ року), прошу внести запис про мене до реєстру керівників стажування та відкрити для мене _____ вакантних місць стажистів.

1. **Повідомляю, що (необхідне відмітити):**

- займаюся адвокатською діяльністю індивідуально;
- є членом адвокатського бюро _____;
- є членом адвокатського об'єднання _____.

2. **Адреса мого робочого місця:**

Україна, м. _____, вул. _____, буд. _____.

3. **Засоби зв'язку:**

Роб.тел. _____; Моб.тел. _____; E-mail _____.

4. **Відомості про підвищення кваліфікації:**

Сертифікати про підвищення кваліфікації адвоката за ___ роки, виданий Вищою школою адвокатури НААУ.

До Заяви додаю біографічну довідку, документи щодо підтвердження стажу адвокатської діяльності, підвищення кваліфікації на __ арк.

Підписанням цієї заяви я надаю згоду на обробку моїх персональних даних.

Адвокат _____

«___» _____ р.

Додаток 2

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

До _____
(найменування ради адвокатів регіону)

Біографічна довідка

Я, _____
(прізвище, ім'я, по-батькові)

народився _____
(дата та місце народження)

навчався _____
(вказати періоди навчання та навчальні заклади)

« ____ » _____ року отримав диплом серії _____ № _____
(ким виданий)

про набуття повної вищої освіти _____
(магістр, спеціаліст)

за спеціальністю _____,

стаж адвокатської діяльності складає _____,

спеціалізуюся усфері: _____

Основні професійні здобутки: _____

До дисциплінарної відповідальності протягом останніх трьох років

_____ (не притягувався/притягувався (вказати дату та вид дисциплінарного стягнення))

Інформація про підвищення кваліфікації

_____ (загальний стаж в галузі права, наукова діяльність, заохочення, тощо)

Інша інформація, яку я вважаю за необхідне вказати

_____ (загальний стаж в галузі права, наукова діяльність, заохочення, тощо)

« ____ » _____ року

_____ (підпис)

Додаток 3

До Положення про організацію та порядок проходження стажування для тримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

Договір на керівництво стажуванням № _____

Керівник стажування, що діє на підставі Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю № _____, видане _____ від «___» _____ року; адреса робочого місця: Україна, _____ обл., _____ район, м. _____ вул. _____, буд. _____; реєстраційний номер облікової картки платника податків: _____, (далі – Керівник стажування) з _____ однієї сторони, стажист _____, свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту серія № _____, видане _____ від «___» _____ року, який проживає за адресою: Україна, _____ обл., _____ район, м. _____ вул. _____, буд. _____; реєстраційний номер облікової картки платника податків: _____, (далі – Стажист) з іншої сторони (разом Керівник стажування та Стажист вживаються як Сторони, а кожна окрема – як Сторона), на виконання вимог Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» з метою розвитку адвокатури України, а також підготовки молодих фахівців та перевірки їх знань уклали цей договір на керівництво стажуванням (далі - Договір) про наступне.

1. Предмет договору

1.1. Предметом договору є діяльність із перевірки готовності особи, яка отримала свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту, самостійно здійснювати адвокатську діяльність.

2. Розрахунки сторін

- 2.1. Стажист сплачує 70 % внеску на проходження стажування, затвердженого Радою адвокатів України відповідно до частини 4 статті 10 Закону України «Про адвокатуру і адвокатську діяльність», безпосередньо на користь керівника стажування.
- 2.2. Сплата внеску на проходження стажування Керівнику стажування здійснюється Стажистом протягом трьох робочих днів після ухвалення рішення про призначення керівника стажування, видачу направлення на стажування, затвердження індивідуального плану стажування та строки подання поточних звітів.
- 2.3. У разі, якщо за результатами стажування рада адвокатів регіону прийняла рішення про його продовження, стажист протягом 3 (трьох) робочих днів після ухвалення такого рішення сплачує безпосередньо Керівнику стажування 70% додаткового внеску на проходження стажування, затвердженого Радою адвокатів України відповідно до частини 9 статті 10 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».
- 2.4. Керівник стажування використовує сплачений стажистом внесок виключно для забезпечення проходження стажування та компенсації витрат, пов'язаних із забезпеченням проходження стажування.

3. Дія договору

- 3.1. Цей договір набирає чинності з моменту його підписання Сторонами та діє до закінчення терміну стажування.
- 3.2. Цей договір може бути розірваний достроково з моменту настання наступних обставин:
- 3.3. Несплати стажистом внеску на проходження стажування у розмірі та в строк, визначений у пп. 2.1., 2.2. розділу 2 цього Договору;

- 3.4. Ухвалення рішення радою адвокатів регіону про зупинення або припинення стажування;
- 3.5. Ухвалення рішення радою адвокатів регіону про відкріплення Керівника стажування.

4. Права та обов'язки сторін

4.1. Керівник стажування має право:

- 4.1.1. Вимагати від стажиста чіткого виконання поставлених завдань та звітування про них;
- 4.1.2. Вимагати від стажиста виконання індивідуального плану стажування;
- 4.1.3. Вносити зміни до індивідуального плану стажування, в межах Програми стажування;
- 4.1.4. Проводити поточну перевірку діяльності стажиста у межах Програми стажування
- 4.1.5. Зупинити процес стажування стажиста у випадках, передбачених законодавством та актами Ради адвокатів України та Національної асоціації адвокатів України;
- 4.1.6. Припинити процес стажування стажиста, у випадках передбачених законодавством та актами Ради адвокатів України та Національної асоціації адвокатів України;
- 4.1.7. Звертатися до ради адвокатів регіону з питань, що виникають у процесі проведення стажування.
- 4.1.8. Отримати внесок на проходження стажування у розмірі та в строк визначений пп. 2.1., 2.2. розділу 2 цього Договору.

4.2. Керівник стажування зобов'язаний:

- 4.2.1. Скласти індивідуальний план стажування відповідно до програми стажування для особи, яка виявила бажання в нього стажуватися, та надати його раді адвокатів регіону для затвердження, а після затвердження – стажисту;
- 4.2.2. Сумлінно ставитися до обов'язків керівника стажування;
- 4.2.3. Організувати своєчасне і якісне проведення стажування;
- 4.2.4. Організувати необхідні умови для виконання стажистом плану стажування;
- 4.2.5. Надавати стажисту допомогу в отриманні професійних знань і практичних навичок;
- 4.2.6. Контролювати виконання стажистом індивідуального плану стажування, оформляти необхідні матеріали за підсумками стажування;
- 4.2.7. Надавати стажисту завдання, відповідно до плану стажування, та проводити поточну перевірку їх виконання;
- 4.2.8. Здійснювати поточний контроль за дотриманням стажистом під час стажування чинного законодавства та правил адвокатської етики;
- 4.2.9. Скласти звіт про оцінку стажування та надати його РАР;
- 4.2.10. Ставитися з повагою до стажиста;

4.3. Стажист має право:

- 4.3.1. Отримати у Керівника стажування індивідуальний план стажування;
- 4.3.2. Вносити пропозиції Керівнику стажування щодо змін індивідуального плану стажування в межах Програми стажування;
- 4.3.3. Вимагати від Керівника стажування організації необхідних умов для виконання індивідуального плану стажування;
- 4.3.4. Вимагати від керівника стажування чітко поставлених завдань відповідно до індивідуального плану стажування;
- 4.3.5. Зупинити процес стажування у випадках, передбачених законодавством та актами Ради адвокатів України та Національної асоціації адвокатів України;
- 4.3.6. Припинити процес стажування, у випадках передбачених законодавством та актами Ради адвокатів України та Національної асоціації адвокатів України;
- 4.3.7. Звертатися до ради адвокатів регіону з питань, що виникають у процесі проведення стажування.

4.4. Стажистзобов'язаний:

- 4.4.1. Дотримуватися під час стажування чинного законодавства та правил адвокатської етики;
- 4.4.2. Сплатити внесок на проходження стажування у розмірі та в строк визначений пп. 2.1., 2.2. розділу 2 цього Договору;
- 4.4.3. Сумлінно ставитися до виконання індивідуального плану стажування;
- 4.4.4. Своєчасно і якісно виконувати надані Керівником стажування завдання відповідно до плану стажування;
- 4.4.5. Вести облік виконання індивідуального плану та Програми стажування;
- 4.4.6. Своєчасно складати поточні звіти про результати стажування, надавати їх Керівнику стажування та раді адвокатів регіону у визначенні строки;
- 4.4.7. Оформлювати необхідні матеріали за підсумками стажування для оцінювання результатів стажування та прийняття відповідних рішень РАР;
- 4.4.8. Ставитися з повагою до керівника стажування.

5. Прикінцеві положення

- 5.1. Всі правовідносини, що виникають з цього Договору або пов'язані із ним, регулюються цим Договором та відповідними положеннями законодавства України, а також актами Ради адвокатів України і Національної асоціації адвокатів України.
- 5.2. Цей Договір підлягає реєстрації в раді адвокатів регіону.
- 5.3. Сторони несуть відповідальність за правильність вказаних ними у цьому Договорі реквізитів та зобов'язуються своєчасно у письмовій формі повідомляти іншу Сторону про їх зміну, а у разі неповідомлення можуть мати несприятливі наслідки.
- 5.4. Додаткові угоди та додатки до цього Договору є його невід'ємними частинами і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі, підписані Сторонами та скріплені їх печатками.
- 5.5. Цей Договір складений українською мовою у трьох автентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, по одному для кожної зі Сторін та для ради адвокатів регіону.

6. Реквізити та місцезнаходження сторін

Керівник стажування Свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № _____, видане _____ від «__» _____ р. Робоча адреса: _____ Р/р: _____ в ПАТ _____ МФО _____ Керівник стажування _____ / _____	Стажист Свідоцтво про складення кваліфікаційного іспиту № _____, видане _____ від «__» _____ р. Домашня адреса: _____ _____ / _____ Інд.код: _____ Стажист _____ / _____
---	--

Додаток 4

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

(із змінами відповідно до рішень Ради адвокатів України № 74 від 21.09.2020 р., № 137 від 15.12.2021, № 55 від 01.08.2022 р., № 116 від 05-06.09.2022 р.)

Раді адвокатів _____

Україна, м. _____,

вул. _____, буд. _____,

гр. _____

Адреса реєстрації:

Україна, _____ обл.,

м. _____,

вул. _____, буд. _____,

Адреса фактичного проживання та
для листування:

Україна, _____ обл.,

м. _____,

вул. _____, буд. _____,

тел.: _____

електронна адреса: _____

ЗАЯВА

Прошу направити мене на стажування до адвоката _____, свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № _____ видане _____ від «_» _____ року, робоча адреса: Україна, м. _____, вул. _____, буд. _____ на строк _____ місяців.

Підтверджую, що я в повному обсязі ознайомлений(-а) з Положенням про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, із змінами та додатками до нього, зокрема, з пунктами 1.6., 1.11., 1.12 статті 1 «Загальні положення» цього Положення щодо здійснення юридичної практики під час стажування, а також ознайомлений з усіма рішеннями Ради адвокатів України, що стосуються роз'яснень організації та порядку проходження стажування.

Додатки:

1. Оригінал свідоцтва про складення кваліфікаційного іспиту;
2. Нотаріально посвідчена копія диплому про повну вищу юридичну освіту;
3. Копія трудової книжки (або документа, який підтверджує трудовий стаж в галузі права), завіреної за останнім місцем роботи;
4. Копія паспорта;
5. Довідка/витяг про відсутність судимості № _____ від «_» _____ р.;
6. Фотокартка в електронному вигляді для виготовлення посвідчення стажиста;
7. Копія документу про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни), або державного сертифікату про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови.

Підписанням цієї заяви я надаю згоду на обробку моїх персональних даних.

«_» _____ р.

_____ (підпис)

Додаток 5

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

До _____
(найменування ради адвокатів регіону)

Я, адвокат _____
(прізвище, ім'я, по – батькові)

Свідоцтво про правоназначення адвокатською діяльністю № _____, видане
від «__» _____ року, робоча адреса: Україна, м. _____, вул.
_____, буд. № __, кв. __, включений до реєстру керівників
стажування, **даю згоду на керівництво стажуванням**

_____ (прізвище, ім'я, по – батькові)

«__» _____ р.

_____ (підпис)

Додаток 6

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

Направлення серія _____ № _____ для проходження стажування

«_» _____ 20__ р.

(прізвище, ім'я, по батькові особи, яка направляється на стажування)

Видане на підставі:

рішення Ради адвокатів

№ _____ від «_» _____ 20__ р. До:

(об'єднання адвокатів, адвокатського бюро, адвоката, який здійснює адвокатську діяльність індивідуально)

До керівника стажування (адвоката):

(прізвище, ім'я, по батькові адвоката, який здійснює керівництво)

свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № _____ від «_» _____ р.,
видане _____.

Посвідчення адвоката _____

№ _____, видане «_» _____ 20__ року.

Голова Ради адвокатів _____ М.П. _____ / _____ /

Стажист

(підпис стажиста)

Додаток 7

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

Журнал реєстрації направлень на стажування

Дата	Номер рішення	Стажер	Адвокат – керівник стажування	Дата надання звіту

Додаток 8

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

До _____
(найменування Ради адвокатів регіону)

ЗВІТ про результати стажування

М. _____ «__» _____ 20__ р.

_____
(прізвище, ім'я, по батькові стажиста адвоката)

який з «__» _____ р. по «__» _____ р. проходив (ла) стажування:

_____
(найменування адвокатського об'єднання, адвокатського бюро, адвоката, який здійснює адвокатську діяльність індивідуально)

Керівником стажування призначено:

_____
(призначений / є адвокат адвокатського об'єднання)

_____
(адвокатського бюро, адвокат, що здійснює адвокатську діяльність індивідуально)

За час стажування виконана робота, з метою набуття професійних знань і навичок, необхідних для отримання статусу адвоката. За індивідуальним планом стажування здійснено таку діяльність:

1. Вивчено документи, що регулюють адвокатську діяльність:

_____
(перелічити нормативно-правові акти, методичні документи, рішення тощо)

2. Опрацьовано наукову літературу та періодичні видання з питань діяльності адвокатури, інформаційні та інші видання

_____
(перелічити літературні та інші джерела)

3. Вивчено порядок ведення діловодства адвокатів:

_____
(номенклатура справ, порядок ведення звітності та інші документи, що регулюють дані питання)

4. Вивчено порядок оформлення документів, пов'язаних із надання правової допомоги:

_____
(запити, ордери, договори на надання юридичної допомоги та інші документи, що регулюють дані питання)

5. Вивчено права і обов'язки адвоката, передбачені:

6. Ознайомлений(а) з порядком ведення прийому громадян:

(присутність на прийомі громадян адвокатом - керівником стажування та іншими адвокатами; оформлення проектів документів (правового характеру (їх кількість, найменування))

7. Складені проекти документів правового характеру:

(клопотання, позовні заяви, заперечення, скарги та інші документи)

8. Вивчено порядок надання правової допомоги у цивільних та адміністративних справах:

(вивчення цивільних і адміністративних справ (вказати, які справи і їх кількість), складання по ним проваджень, вивчення методик ознайомлення з матеріалами справи та вироблення позиції по справі, присутність у судових засіданнях спільно з керівником стажування, складання проектів документів (вказати, які документи і їх кількість) та інша робота)

9. Вивчено порядок надання правової допомоги у кримінальних провадженнях:

(ознайомлення з методиками ведення захисту та матеріалами справ (вказати, які справи і їх кількість), складання провадження у справах, вивчення порядку подання доказів, складання проектів документів (вказати, які документи і їх кількість), присутність у судових засіданнях спільно з керівником стажування при розгляді справ (вказати, які справи, їх кількість), складання проектів документів правового характеру (вказати, які документи і їх кількість), проекти захисних промов й інша робота)

10. Вивчена правова робота по забезпеченню господарської та іншої діяльності, порядок надання інших видів правової допомоги:

(відвідування організацій спільно з керівником стажування, участь у веденні претензійної роботи, присутність при проведенні переговорів під час укладання договорів, розробка протоколів розбіжностей, проектів позовних заяв, скарг, договорів, виконання іншої роботи)

11. Вивчена робота по систематизації та кодифікації законодавства:

(ознайомлення з правилами систематизації законодавства та кодифікації, участь у здійсненні обліку та зберігання нормативних правових актів, в роботі над створенням бібліотеки юридичної літератури, робота з електронними правовими

12. Вивчено порядок створення та реєстрації юридичних осіб у формі адвокатського бюро, адвокатського об'єднання, реєстрації цих двох форм здійснення адвокатської діяльності та адвоката, який здійснює професійну діяльність індивідуально в податкових органах в якості платників податків.

(ознайомлення з порядком створення та реєстрації юридичних осіб – АО, АБ, робота з документами, ознайомлення з процедурою реєстрації в податкових органах)

13. Вивчено системи оподаткування, за якими оподатковується адвокатська діяльність.

---

14. Вивчено порядок оподаткування доходів від здійснення адвокатської діяльністю Єдиним соціальним внеском та військовим збором.

---

15. Вивчено організацію побудови партнерських схем здійснення адвокатської діяльності в адвокатських об'єднаннях.

(ознайомлення з організацією побудови партнерських схем здійснення адвокатської діяльності у відповідному АО/АБ/адвоката)

16. Вивчено порядок ведення адвокатського дос'є.

(ознайомлення з рішеннями Ради адвокатів України та рекомендаціями щодо ведення адвокатського дос'є, ознайомлення з порядком ведення адвокатського дос'є у адвоката – керівника стажування)

17. Вивчено порядок найму помічника адвоката (трудові відносини, оподаткування, відносини субординації, права помічника та ризику в роботі).

---

18. Вивчено та засвоєно базові правила здійснення реклами адвокатом своєї адвокатської діяльності, основи маркетингу та зовнішніх комунікацій (PR).

(ознайомлення з Правилами адвокатської етики в частині рекламування адвокатської діяльності, рішеннями Ради адвокатів України, іншими нормативно-правовими актами)

19. Вивчено структуру НААУ, її секцій та комітетів, їх основні завдання та діяльність, в тому числі вивчення міжнародних адвокатських (правничих) організацій, членами яких є НААУ.

(ознайомлення з системою органів НААУ, статутними документами та положеннями; ознайомлення зі створеними при НААУ комітетами, метою їх створення та напрямками діяльності, ознайомлення з рішеннями Ради адвокатів України щодо їх створення та положеннями; зазначення міжнародних організацій, членом яких є НААУ, ознайомлення з рішенням Ради адвокатів України про вступ НААУ до таких організацій)

20. Отримано навички проведення першої бесіди з потенційним Клієнтом, оформлення співпраці з Клієнтом, вивчено ризики, які можуть виникати під час такої співпраці.

---

21. Виконана інша робота відповідно до індивідуального плану стажування.

Додаток: індивідуальний план стажування:

- 1) проекти складених стажистом документів правового характеру;
- 2) інші матеріали стажування.

Стажист адвоката _____

(особистий підпис)

_____ *(ініціали, прізвище)*

Керівник стажування _____

(особистий підпис)

_____ *(ініціали, прізвище)*

Додаток 9

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

До _____
(найменування Ради адвокатів регіону)

ЗВІТ про оцінку стажування

М. _____ « ____ » _____ 20__ р.

_____
(прізвище, ім'я, по-батькові стажиста адвоката)
який з « ____ » _____ 20__ р. по « _ » _____ 20__ р. згідно з
направленням Ради адвокатів _____ від « ____ » _____ 20__ р.
проходив (ла) стажування:

_____
(найменування адвокатського об'єднання, адвокатського бюро, адвоката, який здійснює
адвокатську діяльність індивідуально)

_____
(де стажується по даний час)

За час проходження стажування _____
(прізвище, ініціали стажиста адвоката)

вивчено законодавство

_____
(про адвокатуру, процесуальне законодавство й інше, що відноситься до діяльності
адвокатури, вказане у звіті про проходження стажування)

Вивчені методичні документи, рішення органів адвокатського самоврядування з питань надання адвокатом різних видів правової допомоги, участі адвоката у провадженні у різних категоріях справ, а також спеціальна література у вигляді періодичних видань і статей по актуальним питанням адвокатської діяльності, особливості ведення діловодства, звітності адвоката, оформлення документів, пов'язаних із наданням правової допомоги, та інше.

За час проходження стажування:

_____
(прізвище, ініціали стажиста адвоката)
спільно зі мною брав (ла) участь у провадженні по:

_____
(вказати, які справи (категорії, сторони), в яких судах розглянуті, органи, в яких велося провадження у справах)

самостійно складав (ла) проекти документів правового характеру, а саме:

(вказати документи правового характеру)

За час проходження стажування брав (ла) участь у правовому обслуговуванні юридичних осіб:

(участь у презентаціях, складанні проектів договорів, переговорах під час укладання договорів, підготовці протоколів розбіжностей,

проектів позовних заяв, інших документів правового характеру і наданні іншої юридичної допомоги)

Володіє: *(іноземні мови, бази даних правової інформації, комп'ютерні програми тощо)*

Зарекомендував (ла) себе

(характеризують відомості щодо стажиста адвоката при виконанні ним трудових обов'язків, спілкуванні в колективі)

План стажування:

(виконав (а), готовий (а) до здійснення адвокатської діяльності)

Керівник стажування _____

(особистий підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

Додаток 10

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

Раді адвокатів _____

гр. _____

Адреса для листування:

Україна, _____, м. _____

вул. _____, буд. _____,

телефон: _____

Заява

«__» _____ року я склав (ла) кваліфікаційні іспити, що підтверджується свідоцтвом про складання кваліфікаційного іспиту: серія ____ № ____ від _____ року, виданого КДКА _____ області.

«__» _____ року я звернувся (лася) до Ради адвокатів _____ області із заявою про направлення на стажування.

«__» _____ року Радою адвокатів _____ області було прийнято рішення про направлення мене на стажування до адвоката _____, у якого я проходив (ла) стажування з «__» _____ р. по «__» _____ р. відповідно до індивідуального плану, затвердженого Радою.

План стажування виконав (ла) в повному обсязі.

На підставі вищевикладеного та відповідно до ч.7 ст.10 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»,

прошу:

провести оцінку результатів стажування та видати мені свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю.

Додатки:

1. Звіт про результати стажування.
2. Щоденник про виконання індивідуального плану стажування.
3. Проекти (копії) складених документів правового характеру.
4. Сертифікат про проходження стажистом адаптаційного курсу в професію адвоката у Вищій школі адвокатури Національної асоціації адвокатів України.

«__» _____ року

_____
(особистий підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток 11

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

(із змінами, внесеними рішеннями РАУ від 8.02.2018 р. № 15, 21.09.2020 р. № 74)

Раді адвокатів _____

_____
(П.І.Б.)

_____
(адреса)

Я _____ підтверджую, що знаю Положення ч.2 ст.6 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо обмежень набуття статусу адвоката, а саме:

Не може бути адвокатом особа, яка:

- 1) має непогашену чи незняту в установленому законом порядку судимість за вчинення тяжкого, особливо тяжкого злочину, а також злочину середньої тяжкості, за який призначено покарання у виді позбавлення волі;
- 2) визнана судом недієздатною чи обмежено дієздатною;
- 3) позбавлена права на заняття адвокатською діяльністю, - протягом двох років з дня прийняття рішення про припинення права на заняття адвокатською діяльністю;
- 4) звільнена з посади судді, прокурора, слідчого, нотаріуса, з державної служби або служби в органах місцевого самоврядування за порушення присяги, вчинення корупційного правопорушення, - протягом трьох років з дня такого звільнення.

Підтверджую, що не маю обмежень, зазначених в ч. 2 ст. 6 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Крім того, підтверджую, що не займаю діяльністю, яка є несумісною з діяльністю адвоката відповідно до положень ч. 1 ст. 7 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», а також не займаю діяльністю, котра є несумісною з визначеною в пунктах 1.6, 1.11, 1.12 статті 1 «Загальні положення» цього Положення» юридичною практикою».

«__» _____ року

_____
(особистий підпис) (ініціали, прізвище)

Додаток 12

до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

(із змінами, внесеними рішеннями РАУ від 21.09.2020 р. № 74, від 15.12.2021 р. № 137, від 01.08.2022 р. № 55, від 05-06.09.2022 р. № 116)

Раді адвокатів _____

гр. _____

Адреса для листування:

Україна, _____, м. _____,

вул. _____, буд. _____,

тел. _____

Заява

«__» _____ року я звернувся (лася) до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії _____ адвокатури області із заявою про допуск мене до складання кваліфікаційних іспитів.

«__» _____ року я склав (ла) кваліфікаційні іспити, що підтверджується свідоцтвом про складання кваліфікаційного іспиту: серія _____ № _____ від «__» _____, виданого КДКА _____ області.

Відповідно до п.5 ст.10 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» я, як особа, яка на день звернення із заявою про допуск до складання кваліфікаційного іспиту маю стаж роботи помічника адвоката не менше одного року за останні два роки, звільняюсь від проходження стажування.

На підставі вищевикладеного, **прошу** видати мені свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування.

Додаток:

1. Свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту.
2. Довідка кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про дату звернення особи із заявою про допуск до складання кваліфікаційного іспиту.
3. Трудовий договір (контракт) з адвокатом (адвокатським об'єднанням).
4. Копія трудової книжки (або документа, який підтверджує трудовий стаж в галузі права), засвідчена за останнім місцем роботи.
5. Нотаріально посвідчена копія диплому про набуття повної вищої юридичної освіти.
6. Копія паспорта та картки фізичної особи платника податків.
7. Довідка про сплату роботодавцем Єдиного соціального внеску.

8. Копія наказу про прийняття на роботу помічником адвоката.
9. Довідка про нарахування і виплату заробітної плати за посадою помічника адвоката.
10. Довідка/витяг про відсутність судимості.
11. Копія наказу про прийняття на роботу помічником адвоката.
12. Довідка про нарахування і виплату заробітної плати за посадою помічника адвоката.
13. Сертифікат про проходження спеціального курсу – інструктажу введення в професію адвоката у ВША НААУ.
14. Копія документу про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни), або державного сертифікату про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови.

Підписанням цієї заяви я надаю згоду на обробку моїх персональних даних.

дата

підпис

Додаток 13

до Положення про організацію та порядок стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю

(із змінами, внесеними рішеннями РАУ від 15.12.2021 р. № 137, від 01.08.2022 р. № 55, від 05-06.09.2022 р. № 116)

Раді адвокатів _____

_____

гр. _____

Адреса для листування:

Україна, _____, м. _____,

вул. _____, буд. _____,

тел. _____

Заява

« ____ » _____ року я звернувся (лася) до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури _____ області із заявою про допуск мене до складання кваліфікаційних іспитів.

« ____ » _____ року я склав (ла) кваліфікаційні іспити, що підтверджується свідоцтвом про складання кваліфікаційного іспиту: серія _____ № _____, від _____ року, виданого КДКА _____ області.

Відповідно до п.1 ч.1 Перехідних положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» я, як особа, яка звернулася із заявою про допуск до складання кваліфікаційного іспиту до 16 лютого 2013 року маю право на отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування.

На підставі вищевикладеного, прошу видати мені свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю без проходження стажування.

Додаток:

1. Свідоцтво про складання кваліфікаційного іспиту.
2. Довідка кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури про дату звернення особи із заявою про допуск до складання кваліфікаційного іспиту.
3. Витяг з реєстру заяв про допуск до складання кваліфікаційного іспиту.
4. Копія трудової книжки (або документа, який підтверджує трудовий стаж в галузі права), засвідчена за останнім місцем роботи.
5. Нотаріально посвідчена копія диплому про набуття повної вищої юридичної освіти.
6. Копія паспорта та картки фізичної особи платника податків.
7. Довідка/витяг про відсутність судимості.
8. Копія документу про повну загальну середню освіту за умови, що такий документ підтверджує вивчення особою української мови як навчального предмета (дисципліни), або державного сертифікату про рівень володіння державною мовою, що видається Національною комісією зі стандартів державної мови.

Підписанням цієї заяви я надаю згоду на обробку моїх персональних даних.

_____ дата

_____ підпис